

9. Голіна В.В. Попередження тяжких насильницьких злочинів проти життя й здоров'я особи: навч. посібник / В.В. Голіна. – Х.: НЮАУ, 1997. – 52 с.

10. Крупка Ю.М. Попередження побутових злочинів / Ю.М. Крупка. – К.: Т-во «Знання УРСР», 1988. – № 4. – 48 с. – (Сер. 11 «Правове виховання»).

Савка О.И. Правовые основы противодействия насилию в семье.

Анализируется нормативно-правовая база по вопросам предупреждения насилия в семье, а также проблемы ее применения. Обосновывается, что принятие специальных законов является шагом в направлении формирования интегрированного, комплексного подхода к противодействию насилию в семье.

Ключевые слова: *насилие, семья, предупреждение преступлений.*

Savka O.I. Law Principles of Counteraction of Domestic Violence.

The law-normative base concerning the problems of family abuse prevention as well as the problems of its application is analyzed. The passing of specific laws as a positive step towards formation of integrated and complex approach to family abuse prevention is proved.

Key words: *violence, family, crime prevention.*

Стаття надійшла 5 квітня 2011 р.

УДК 343.37

В.В. Франчук

**АНАЛІЗ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО
ТА ВІТЧИЗНЯНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ,
ВЧИНЕНІ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ
(на прикладі корупційних діянь)**

Для налагодження ефективної протидії вчиненню злочинів у сфері економіки необхідно встановити відповідність між національним законодавством і нормами міжнародно-правового регулювання відповідальності за окреслені діяння. У цьому контексті особливого значення набуває аналіз сучасних реалій процесу законодавчого закріплення відповідальності за корупційні діяння, що входять до складу економічних злочинів.

Ключові слова: *корупція, злочин, міжнародно-правовий договір, регулювання, економіка.*

Постановка проблеми. Аналіз міжнародно-правового регулювання відповідальності за злочини, вчинені у сфері економіки, дає підстави стверджувати, що дане негативне явище є надбанням не лише окремо взятої країни, а й світової спільноти загалом. Тому справедливим є твердження професора В.С. Зеленецького, який зазначає, що корупція і злочинність у сфері економічної діяльності розрослися до глобальних масштабів, а їхній прояв можна кваліфікувати як загальнопланетарний [1, с. 262].

Розглядаючи проблематику здійснення аналізу міжнародно-правового та вітчизняного регулювання відповідальності за корупційні діяння, необхідно зауважити про відсутність досліджень даного питання з точки зору входження окреслених протиправних діянь до злочинів у сфері економіки. Тому вважається необхідним проаналізувати міжнародні норми, положення яких спрямовані на боротьбу зі злочинами у сфері економіки в частині корупційних діянь. Даний аналіз надасть можливість не лише з'ясувати відповідність нашого законодавства потребам сьогодення та міжнародним стандартам, а й виявити правові прогалини та запропонувати шляхи їхнього усунення.

Стан дослідження. У вітчизняній кримінально-правовій науці комплексного дослідження міжнародно-правового регулювання злочинів у сфері економіки загалом та в частині корупційних діянь зокрема поки що не здійснено, тому обрана проблема ще не стала об'єктом належної уваги теоретиків права України. Дане явище досліджували А.М. Бойко, В.В. Голіна, І.М. Даньшин, В.В. Коваленко, В.Ю. Мейтус, М.І. Хавронюк, А.Ф. Зелінський та ін.

Метою публікації є дослідження існуючого стану порушеної проблематики, оскільки більшість учених при аналізі звертали увагу на Закон України «Про боротьбу з корупцією» від 5 жовтня 1995 року, який втратив чинність 01.01.2011 року.

Виклад основних положень. Варто зазначити, що вперше про значну небезпеку злочинів у сфері економіки на міжнародному рівні заговорили у 1975 році на Міжнародному конгресі ООН з боротьби зі злочинністю та поведження з правопорушниками. Зокрема, було сформульовано основні ознаки економічної злочинності, а саме: здійснення злочинної діяльності з метою економічної вигоди; зв'язок з певними організаційно-правовими формами господарської діяльності; використання професійної чи службової діяльності; високе соціальне становище суб'єктів цієї злочинності; володіння політичною владою [2, с. 20–21].

Однак стрімкий розвиток науки та техніки, інформаційних технологій (мережа Інтернет), комп'ютеризація різних сфер життєдіяльності людини, процеси інтеграції світової економіки призвели до розширення меж злочинних проявів. Очевидно, що боротьба зі злочинністю в реаліях сьогодення вже не може вирішуватися тільки на національній основі. Тому внутрішньодержавні кримінальні системи не завжди здатні адекватно реагувати на злочини, що є небезпечними для міжнародної спільноти.

Оскільки окремі прояви злочинів у сфері економіки мають транснаціональний характер і здійснюються через національні кордони держав, то боротьба з ними вимагає координації та узгодження відповідних міжнародних заходів. Тому очевидно, що процес переростання окремих злочинних проявів з національного рівня в міжнародний спричинив об'єднання зусиль міжнародного співтовариства у боротьбі з цими небезпечними явищами. Ця діяльність здійснюється зусиллями Організації об'єднаних націй, Радою Європи, міжурядовими органами, зокрема прийнято чимало нормативно-правових актів, розроблено міжнародні стандарти у даній сфері [3, с. 9]. Відповідно, в рамках міжнародного співтовариства боротьба зі злочинністю ведеться не лише за допомогою застосування національних кримінальних та інших законів, а й за допомогою цілого комплексу міжнародних угод [1, с. 327]. Міжнародне співробітництво є неодмінною умовою боротьби з економічною злочинністю та вважається профілактичним заходом [4, с. 101].

Загалом основним напрямком міжнародного правового співробітництва щодо боротьби зі злочинністю є уніфікація кримінального законодавства держав та правової допомоги у кримінальних справах. Однак, відповідно до тематики дослідження, основна увага буде зосереджена на міжнародно-правовому регулюванні відповідальності за злочини, вчинені у сфері економіки, в частині здійснення криміналізації діянь і відтворення даного процесу в чинному законодавстві України.

В.С. Скомороха наголошував, що ставши частиною національного права України, відповідна норма договору не трансформується в нову національну норму країни, а реалізується самостійно, в окремих випадках – разом із прийняттям внутрішньодержавного правового акта [5]. Отже міжнародно-правові акти, підписані Україною для запровадження на її території, потребують ратифікації та, як наслідок, приведення внутрішнього законодавства у відповідність із їхніми положеннями.

В.В. Коваленко зазначав, що для ефективної реалізації норм, закріплених на міжнаціональному рівні, Україна повинна мати не тільки

готовність і бажання їх дотримуватися, але й відповідне внутрішнє законодавство, адаптоване до світових стандартів [6, с. 299].

Тому необхідно проаналізувати міжнародні норми, положення яких спрямовані на боротьбу зі злочинами у сфері економіки. Даний аналіз дасть можливість не лише з'ясувати відповідність нашого законодавства потребам сьогодення та міжнародним стандартам, а й виявити правові прогалини та запропонувати шляхи їхнього усунення.

Аналіз міжнародних нормативно-правових актів дає підстави стверджувати, що міжнародне співтовариство особливу увагу приділяє боротьбі з корупцією. Саме ці злочини, на думку світової громадськості, є найбільш небезпечними та потребують міжнародно-правового регулювання.

Про актуальність боротьби з проявами корупції в Україні було зазначено Головним спеціалістом відділу антикорупційної політики Департаменту законодавства про правосуддя, правоохоронної діяльності та антикорупційної політики Міністерства юстиції України Б.В. Шапки: «наша держава на міжнародному рівні сприймається як країна значним чином вражена корупцією, займаючи 146 місце за індексом сприйняття корупції Transparency International серед 180 країн» [7].

Відтак необхідно охарактеризувати процес становлення відповідальності за вказані діяння, що передбачаються кримінально-правовими нормами України.

Перша спроба визначити правову основу терміна «корупція» на міжнародному рівні відбулася у 1990 році (Гавана) на VIII конгресі ООН з попередження злочинності та поведження зі злочинцями, де була прийнята резолюція «Практичні заходи боротьби з корупцією».

Усвідомлюючи, що уряд будь-якої держави неспроможний наодинці здійснювати протидію корупційним проявам, масштаби яких набули міждержавного характеру, світова спільнота розпочала інтенсивно проводити заходи міжнародного співробітництва. Так, питання боротьби з корупцією обговорювалося на IX Конгресі ООН у 1995 році (Каїр) [8, с. 339], на наступних конгресах ООН, а саме: «Боротьба з корупцією» (2000 р.); «Корупція: погрози й тенденції XXI століття» (2005 р.) [9, с. 174].

Значна увага питанням посилення боротьби з корупцією також приділялася на різноманітних форумах світового та європейського рівнів: Європейській конференції міністрів юстиції (Мальта, 1994 р.), Семінарі країн Східної та Центральної Африки (Ентебе, 1995 р.), Зустрічі Комітету міністрів Ради Європи (Страсбург, 1997 р.), Нараді керівни-

ків держав та урядів Ради Європи (Страсбург, 1997 р.), Засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць СНД (Санкт-Петербург 1999 р.), пленарних засіданнях Групи держав Ради Європи проти корупції (GREGO) тощо. Прийнято ряд конвенцій, затверджені рекомендації, принципи боротьби з корупцією, діє система органів.

Необхідно зазначити, що хоча Україна і є учасником відповідних міжнародних угод або приєднується до них та як наслідок ратифікує угоди, однак у зв'язку з тим, що більшість міжнародних норм мають лише декларативний або рекомендаційний характер, суттєвих змін у кримінальному законодавстві нашої держави не відбувається.

Так, Закон України «Про боротьбу з корупцією» від 05.10.1995 року своїми положеннями визначав правові та організаційні засади запобігання корупції, виявлення та припинення її проявів, усунення наслідків корупційних діянь [10]. За вищевказані діяння передбачалася адміністративна відповідальність за умови відсутності складу злочину.

Розуміючи негативні наслідки корупції щодо верховенства закону, демократії та прав громадян, Комітет міністрів Ради Європи у 1997 році прийняв Резолюцію про двадцять принципів боротьби з корупцією. Зокрема, п. 4 зазначав про необхідність гарантування визнання національної та міжнародної корупції кримінально каранним діянням [11].

Відповідно, Указом Президента України була затверджена Концепція боротьби з корупцією на 1998–2005 роки [12]. Зокрема, Розділ IV передбачав злочини за службові запровадження поряд із загальними нормами відповідальності спеціальних норм, які передбачають відповідальність за вчинення окремих корупційних діянь, а також діянь, вчинення яких перешкоджає боротьбі з корупцією; удосконалення системи кримінально-правових санкцій щодо норм відповідальності за корупційні діяння.

Знаковою подією стало прийняття у 1999 році Радою Європи Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією [13]. Цей нормативно-правовий акт містив конкретні положення щодо різновидів корупційних діянь та диференціацію відповідальності за їх вчинення. Ч. 1 ст. 19 Конвенції зобов'язала держав-учасниць запровадити стосовно вказаних злочинів ефективні, адекватні та стримуючі санкції і заходи як для фізичних, так і для юридичних осіб.

Зокрема, Радою Європи 15 травня 2003 року був прийнятий Додатковий протокол до Конвенції. З метою запобігання і боротьби з корупцією держави – члени Ради Європи вважали за доцільне доповнити Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією заходами встанов-

лення кримінальної відповідальності за окремі корупційні діяння, які необхідно вжити на національному рівні [14].

З метою прискорення процесу приведення внутрішніх законодавств у відповідність із підписаними міжнародними угодами світова спільнота визначила основні завдання, що покладаються на міжнародні організації. Наприклад, Світовий банк та Міжнародний валютний фонд розробляють власну політику боротьби з корупцією, яка виявляється у припиненні надання позик урядам, що не реагують адекватно на проблеми корупції [8, с. 340].

Відповідні «заохочувальні» заходи призвели до законодавчого реагування нашої країни, але з притаманною специфікою виконання. Так, хоча Україна й підписала Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією у 1999 році, однак ратифікувала її лише у 2006 році [15]. Крім того, Закон про її ратифікацію набирає чинності з дня набрання чинності Законом України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення. Вищевказаний закон набрав чинності у 2009 році, мав вступити в дію з 1 січня 2010 року, перенесений на 1 січня 2011 року, а в кінцевому результаті втратив чинність 05.01.2011 року.

Отже, єдиним документом України на виконання положень Конвенції є проект закону «Про засади запобігання і протидії корупції в Україні», поданий суб'єктом законодавчої ініціативи Президентом України В.Ф. Януковичем. Проаналізуємо деякі кримінально-правові заходи, які зазначаються в даному проекті, з метою з'ясування відповідності його положень національному законодавству та міжнародно-правовим нормам.

У зв'язку з різноманітністю суб'єктів корупційних діянь, про що йдеться у Кримінальній конвенції про боротьбу з корупцією, пропонується доповнити ст. 8 КК України частинами 3 та 4, в яких визначається спеціальний суб'єкт злочину – службова особа. Однак варто вказати на недоцільність даних змін, оскільки: по-перше, поняття спеціального суб'єкта (ч. 2 ст. 18 КК України) охоплює поняття службової особи; по-друге, в запропонованій ст. 364 КК України, а саме в примітці, дається роз'яснення поняття службової особи, що призводить до дублювання понять (за умови відсутності конкретизації в примітці ст.ст. 364, 365, 368, 368¹, 369 цього кодексу).

Якщо ж йдеться про суб'єктів злочинів, то лишається незрозумілим поняття службової особи юридичної особи приватного права, що фінансується за рахунок державного, місцевого бюджету, – відпові-

дальність яких передбачається у запропонованих новостворених статтях (364¹, 365¹). Оскільки законодавець вважав за потрібне з-поміж загального переліку службових осіб вирізнити означених вище, то видається необхідним в примітці до статей дати роз'яснення, які ж саме служби охоплюються даним поняттям (на прикладі приміток до статей 364, 368 КК України).

Також заслуговує критики пропозиція доповнити КК України статтями 364¹ та 365¹. По суті дані норми передбачають кримінальну відповідальність за злочинні діяння, що передбачені в ст.ст. 364 та 365 вказаного кодексу з конкретизацією суб'єкта злочину – службової особи юридичної особи приватного права, що фінансується за рахунок державного, місцевого бюджету.

Вважається недоцільним втілювати дані нововведення, оскільки:

– загальне поняття «службова особа» включає службову особу юридичної особи приватного права, що фінансується за рахунок державного, місцевого бюджету;

– фактично здійснюється пом'якшення кримінальної відповідальності за злочини, що передбачені в діючому КК України.

Одночасно необхідно наголосити, що положення вищевказаних міжнародних норм підкреслювали адекватність запроваджених санкцій вчиненому діянню. Тому в даному випадку вважаємо виправданим окреслення службових осіб юридичної особи приватного права, що фінансуються за рахунок державного, місцевого бюджету, оскільки очевидною є суттєва різниця в наслідках, які можуть настати у зв'язку із вчиненням вищезазначених злочинів, наприклад, міністром та директором фірми, що виконує державне замовлення.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо, що варто доповнити ст.ст. 364 та 365 чинного КК України відповідними частинами, які передбачали б кримінальну відповідальність за вчинення діянь службовою особою юридичної особи приватного права, що фінансується за рахунок державного, місцевого бюджету. Тоді КК України не буде перенасичений нормами з подібними диспозиціями.

Порушивши питання відповідності покарання вчиненим злочинним діянням (враховуючи ступінь тяжкості вчиненого злочину, рівень суспільної небезпеки, особу винного тощо), варто також вказати, що за порушення кримінально-правових приписів, які запропоновані проектом закону в ст. ст. 369. Пропозиція або давання хабара; 368². Комерційний підкуп службової особи юридичної особи приватного права, що фінансу-

ється за рахунок державного, місцевого бюджету, передбачаються різні за рівнем суворості покарання. Однак при встановленні кримінальної відповідальності за провокацію хабара або комерційного підкупу криміналізація здійснюється в одній правовій нормі і, як наслідок, з однаковою (*єдиною*) для двох різних за своєю суспільною небезпекою діянь санкцією. Тому, враховуючи прагнення міжнародної спільноти до криміналізації корупційних діянь не лише у публічній, а й у приватній сфері (ст.ст. 7, 9 Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією) [13], вважаємо доцільним кримінальну відповідальність за вищевказані діяння встановити в окремих статтях КК України.

Також проаналізувавши запропоновані зміни в КК України, варто підкреслити термінологічну невизначеність нововведених понять, а саме «незаконне збагачення» та «неправомірна вигода». Так, відповідно до диспозицій статей, де вони вживаються, вказані поняття є або самостійними, або синонімічними, або охоплюються одне одним. Відсутність чітких ознак понять призведе до труднощів при здійсненні кваліфікації злочинних діянь.

Враховуючи численні зміни, що пропонується внести до кримінального законодавства України, необхідно наголосити, що всі вони стосуються суб'єкта злочину – фізичної особи. Однак зовсім відсутні нововведення стосовно юридичних осіб (хоча відповідно до міжнародно-правових норм відповідальність юридичних осіб є обов'язковою вимогою щодо ефективності боротьби з корупційними проявами).

У Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції (ст. 26) передбачено, що кожна держава-учасниця вживає таких заходів, які, з урахуванням її принципів права, можуть бути необхідними для встановлення відповідальності юридичних осіб за участь у злочинах [16]. Ст. 18 Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією наголошує на необхідності життя законодавчих та інших заходів, які можуть забезпечити відповідальність юридичних осіб за наступні злочини – давання хабара, зловживання впливом та відмивання доходів [13].

Про важливість відповідальності юридичних осіб ідеться й у Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності [17]. Відповідно до ст. 10, встановлення кримінальної відповідальності юридичним особам стосується не лише вчинення корупційних діянь, а й участі в організованій злочинній групі, відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом, перешкоджання здійсненню правосуддя.

Усвідомлюючи, що відповідальність юридичних осіб за корупційні діяння є міжнародним стандартом та відповідно до Стамбульського плану дій щодо боротьби з корупцією, Україні була надана рекомендація, при підтримці міжнародних організацій, що володіють досвідом у сфері реалізації концепції відповідальності юридичних осіб, ввести до національної законодавчої системи ефективну відповідальність юридичних осіб за корупційні правопорушення [18].

Зазначимо, що Законі України «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень» [19], що втратив чинність, так і не вступивши в дію, передбачав криміналізацію окремих діянь, суб'єктом яких була юридична особа. Так, у статті 2 йшлося про те, що юридична особа несе відповідальність за вчинення від її імені та в її інтересах керівником такої юридичної особи, її засновником, учасником чи іншою уповноваженою особою самостійно або у співучасті будь-якого із злочинів, що передбачені цим Законом. Відповідно, на юридичну особу судом могли бути накладені наступні види стягнень: штраф, заборона займатися певним видом діяльності, конфіскація майна, ліквідація юридичної особи.

Хоча на даний момент, згідно з чинним кримінальним законодавством, відсутні норми, що передбачають відповідальність юридичних осіб за вчинення будь-якого злочину, вважається доцільним все ж таки запровадити практику притягнення останніх до кримінальної відповідальності за злочини, вчинені у сфері економіки. В даному випадку варто скористатися практикою іноземних держав, в нормах яких передбачена кримінальна відповідальність за вищевказані діяння не лише фізичних осіб.

Однак очевидною є та обставина, що взаємодія національного та міжнародного права не повинна зводитися лише до взаємодії нормативних складових цих правових систем, а до беззаперечного впливу на правову систему України в цілому. Сюди необхідно віднести її нормативну, організаційну, ідеологічну складові та процеси, які надають їй рухомості: правотворчість, правове мислення тощо [20, с. 5].

В.Ю. Мейтус зазначав, що можна створювати програми, розробляти стратегії, приймати закони і навіть створювати відомства з грізними та багатообіцяючими назвами – і при цьому не зсунутися ні на крок у реальній дійсності [21, с. 251]. За останнє десятиріччя внаслідок певних причин, підкреслює В.М. Кудрявцев, жодна із створених за цей час програм боротьби зі злочинністю не була виконана повністю [22, с. 338].

Зокрема, жоден зі спеціальних антикорупційних законів, починаючи з 5 січня 2011 року, не діє. М.І. Хавронюк вказував, що притягнення будь-кого до відповідальності, відповідно до Закону України «Про боротьбу з корупцією» від 5 жовтня 1995 року (який втратив чинність 01.01.2011 року), є прямим порушенням вимог статті 58 Конституції України: ніхто не може відповідати за діяння, які на час їх вчинення не визнавалися законом як правопорушення [23].

Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що дієвими засобами боротьби з корупційними проявами є не лише законодавче закріплення відповідальності за вказані діяння та створення численних контролюючих та наглядових органів, а реальне, справжнє прагнення службових осіб вищих рівнів державної влади до викорінення цього небезпечного явища, усвідомлення національної загрози існуванню в державі принципу верховенства права та рівності всіх громадян перед законом. Тільки після цього в міжнародних планах дій проти корупції навпроти пункту «Виражена політична воля» по Україні в графі «Виконання» не буде порожньо [24].

В результаті аналізу міжнародно-правового та вітчизняного регулювання відповідальності за злочини, вчинені у сфері економіки (на прикладі корупційних діянь), можна зробити наступні **висновки:**

1. Світова та європейська спільнота, стурбована глобалізацією поширення злочинів у сфері економіки загалом та корупційних діянь зокрема, здійснює міжнародно-правове регулювання боротьби з окресленими діяннями. Однак, незважаючи на рівень обов'язковості вимог чи рекомендацій, що закріплені в положеннях міжнародно-правових актів, останні матимуть загальнообов'язковий характер для України тільки після відтворення їхніх приписів у національному законодавстві.

2. Хоча більшість положень ратифікованих Україною міжнародно-правових актів і відображаються в нормах вітчизняного права, однак внаслідок політичної та економічної нестабільності, особливостей вітчизняної правової системи, –це не завжди призводить до реального виконання їхніх приписів.

3. Своєчасне приведення внутрішнього законодавства у відповідність із міжнародно-правовими нормами та формування правової системи України відповідно до міжнародних стандартів призведе до удосконалення кримінально-правових засобів боротьби зі злочинами у

сфері економіки, надасть можливість молодій державі успадкувати багаторічний світовий досвід протидії поширенню даного явища.

1. Економічні злочини: попередження і боротьба з ними. Міжвідомчий науковий збірник / [кол. авт.: А.І. Комарова, М.О. Потебенько, В.П. Пустовойтенко та ін.]. – К., 2001. – Т. 25. – 820 с.

2. Бойко А.М. Детермінація економічної злочинності в Україні в умовах переходу до ринкової економіки (теоретико-кримінологічне дослідження): монографія / А.М. Бойко. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 380 с.

3. Марчук Р.П. Боротьба з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму: довідник. Том 1: Міжнародні нормативно-правові акти та стандарти / Р.П. Марчук, О.І. Попов, В.А. Онисьєв. – К.: Бізон, 2008. – 880 с.

4. Соловій Я.І. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: монографія / Я.І. Соловій, В.В. Дудка, А.В. Дудка. – Івано-Франківськ: Надвірнянська друкарня, 2008. – 231 с.

5. Скомороха В.С. Практика Конституційного Суду України як засіб імплементації європейських стандартів прав і свобод людини в Україні / В.С. Скомороха // Вісник Конституційного Суду України. – 2000. – № 5. – С. 64.

6. Коваленко В.В. Профілактика економічної злочинності в Україні: концептуальні засади, організаційно-правові основи, проблеми управління: монографія / В.В. Коваленко. – Харків: Видавництво Національного університету внутрішніх справ, 2004. – 420 с.

7. Шапка Б.В. Усовершенствование антикоррупционного законодательства на основе мировых стандартов / Б.В. Шапка. – Юридический портал Pravotoday. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravotoday.in.ua/ru/press-centre/publications/pub-333>

8. Чубата Л.В. Міжнародний досвід боротьби з проявами корупції / Л.В. Чубата // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 2. – С. 338–342.

9. Голіна В.В. Конгреси ООН: перспективи використання їх рекомендацій у плануванні та здійсненні заходів запобігання злочинності в Україні / В.В. Голіна, М.Г. Колодяжний // Проблеми законності. – 2010. – Вип. 108. – С. 169–177.

10. Про боротьбу з корупцією: Закон України від 05.10.1995 р. (з наступними змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 34. – С. 266.

11. Резолюція (97) 24 Комітета міністрів Совета Европы о двадцати принципах борьбы с коррупцией // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_845

12. Про Концепцію боротьби з корупцією на 1998–2005 роки: Указ Президента України від 24.04.1998 року // Офіційний вісник України. – 1998. – № 17. – С. 14.

13. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією від 27.01.1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 47, /47–48/ – С. 2028.

14. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією від 15.05.2003 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 15. – С. 2940.

15. Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18.10.2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 50. – С. 497.

16. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 49. – С. 2048.

17. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 року // Офіційний вісник України. – 2006. – № 14. – С. 340.

18. Стамбульський план дій по боротьбі з корупцією для Armenii, Azerbaijan, Грузии, Казахстана, Кыргызстана, Российской Федерации, Таджикистана и Украины. / Сеть по борьбе с коррупцией для стран с переходной экономикой. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.sum.org.ua/dopovid_oecd2.htm

19. Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень: Закон України від 11.06.2009 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 45. – С. 692.

20. Терлецький Д.С. Конституційно-правове регулювання дії міжнародних договорів в Україні / Д.С. Терлецький. – Одеса: Фенікс, 2009. – 232 с.

21. Мейтус В.Ю. Коррупция. Экономический и информационный анализ / В.Ю. Мейтус. – К.: Норапринт, 2003. – 257 с.

22. Кудрявцев В.Н. Стратегия борьбы с преступностью / В.Н. Кудрявцев. – М.: Наука, 2005. – 366 с.

23. Хавронюк М.І. Доборолися ... – Дзеркало тижня. – 2011. – № 1, 14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dt.ua/newspaper/articles/73265#article>

24. Янукович узяв боротьбу з корупцією на себе / Права людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.khpg.org/en/index.php?id=1293404229>.

Франчук В.В. Аналіз міжнародно-правового і отечественного регулювання відповідальності за вчинення злочинів, скоєних в області економіки (на прикладі корупційних дій).

Для налаштування ефективного протидії скоєним злочинам в області економіки необхідно встановити відповідність

между национальным законодательством и нормами международно-правовой регуляции ответственности за указанные деяния. В этом контексте особое значение приобретает анализ современных реалий процесса законодательного закрепления ответственности за коррупционные деяния, которые входят в состав экономических преступлений.

Ключевые слова: *коррупция, преступление, международно-правовой договор, регуляция, экономика.*

Franchuk V.V. Analysis of International Legal and National Legal and National Regulation of Responsibility for the Economic Crimes (the corruptive acts).

To arrange an efficient counteraction against committing crimes in the sphere of economy, it is necessary to set the national legislature in accordance with the norms of international legal regulation of responsibility for the economic crimes. In this context the analysis of the legislative setting of the responsibility for the corruptive acts as the components of the economic crimes is of great importance for the current situation.

Key words: *corruption, crime, international legal agreement, regulation, economy.*

Стаття надійшла 24 лютого 2011 р.